

Секція 1. Місце аналітичної хімії у підготовці спеціалістів для фармацевтичної галузі.

Проблеми і досвід викладання аналітичної хімії.

СВІТОВИЙ ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ЛІЦЕНЗІЙНИХ ІСПИТІВ

Євтіфєєва О.А., Динник К.В.

Кафедра аналітичної хімії

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

jevt.23@gmail.com

Кафедра аналітичної хімії Національного фармацевтичного університету перебуває в постійному пошуку нових можливостей та шляхів вдосконалення підготовки студентів до складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок-1», який представляє собою перший етап державної атестації майбутніх фахівців для оцінки рівня їх кваліфікації, компетентності і знань з фармацевтичної практики.

Метою наших досліджень став аналіз світового досвіду проведення державних ліцензійних випробувань. Концепція фармацевтичної освіти у розвинених країнах ЄС, США, Канаді, Австралії передбачає складання ліцензійних іспитів як складову державної атестації з оцінки рівня кваліфікації, компетентності і знань з фармацевтичної практики по завершенні навчання для отримання ліцензії на практичну діяльність фармацевта. Так, у США, Пуерто-Ріко, Колумбії – ліцензійний іспит NAPLEX (North American Pharmacist Licensure Examination) передбачає комп'ютерне тестування зі 185 питань (150 обов'язкових та 35 орієнтовних, результат яких не зараховується у поточному році, але вони апробуються для наступного року). NAPLEX є «комп'ютерно – адаптивним тестом», що означає залежність наступного питання від відповіді на попереднє. Рівень складності питань постійно зростає до моменту надання неправильної відповіді. NAPLEX передбачає використання тестів закритого та відкритого типів, включаючи розрахункові завдання. Оцінювання результату проводять по шкалі 0-150, позитивним результатом буде 75 і вище. Тривалість іспиту 4 години 15 хвилин, вартість ~ 600\$.

У Австралії, Новій Зеландії, Великобританії – ліцензійний іспит COAP (Competency Assessment of Overseas Pharmacist Examination), який передбачає 105 комп'ютерних питань багатоваріантного вибору. Іспит охоплює 5 розділів Національної програми стандартів компетентності для фармацевтів: Розділ 2 - Зв'язок, співпраця і самоврядування; Розділ 4 - Огляд, харчування і призначення ліків; Розділ 5 - Підготовка фармацевтичних продуктів; Розділ 6 - Поставка первинного та профілактичне охорону здоров'я; Розділ 7 - Сприяння і

сприяти оптимальному використанню лікарських засобів. Мінімальна оцінка для розділів 2,4,6,7 -50%; для тем розділу 5 – 63%. Позитивний результат – 55 вірних відповідей, тривалість іспиту 3 години. Для підготовки надається on-line підручник, у якому, також, наведені комп'ютерні програми для проведення експертизи результатів. Дозволяється три спроби. Ліцензія дійсна протягом 4 років.

У Канаді кваліфікаційний іспит PEBC (the Pharmacy Examining Board of Canada) складається з двох частин: частина I (письмова оцінка МСО – тестові завдання оцінюють розуміння, застосування знань, здатність приймати рішення та вирішувати проблеми, які пов'язані з аптечною практикою), частина II – практична (OSCE «об'єктивний структурований клінічний огляд»). Кваліфікаційний іспит складається протягом 2 днів. Позитивне рішення приймається, якщо за обидві частини іспиту отримано не менш 50%.

Міжнародне ліцензування фармацевтів за кордоном є обов'язковим для іноземців та випускників неакредитованих навчальних закладів. Його першим етапом є експертиза еквівалентності отриманих знань вимогам стандартам фармацевтичної освіти окремих країн.

Прагнення України підготувати висококваліфікованого та конкурентоспроможного фармацевта з вищою освітою (провізора) пояснює введення ліцензійних інтегрованих іспитів «Крок-1» та «Крок-2» під час навчання студентів. Система ліцензійних інтегрованих іспитів є комплексом засобів стандартизованої діагностики рівня професійної компетентності, що є складовою частиною державної атестації студентів, які навчаються за освітніми програмами спеціальності "Фармація", а також провізорів, які проходять первинну спеціалізацію (інтернатуру) у ВНЗ, незалежно від їх підпорядкування. Ліцензійний інтегрований іспит включає один, два або три окремі тестові екзамени у відповідності до вимог підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями. Зміст тестових завдань ліцензійного інтегрованого іспиту затверджується щорічно Міністерством охорони здоров'я України і повинен відповідати освітньо-професійним програмам, затвердженим МОН України.

Метою ліцензійного інтегрованого іспиту є встановлення відповідності рівня професійної компетентності випускника мінімально необхідному рівню згідно з вимогами Державних стандартів вищої освіти. «Крок 1» – екзамен із загально наукових дисциплін, який складається після вивчення основних фундаментальних дисциплін (аналітична хімія у тому числі), що входять до складу тестового екзамену «Крок 1». Тестовий екзамен складається на 4-му курсі студентами денної, а з 2016 року і заочної форми навчання. Всім студентам, які одержали на тестових екзаменах «Крок 1» результат «не склав», дозволяється повторно складання екзамену не більше двох разів до найближчої сесії у терміни, затверджені МОЗ України. У разі не перескладання екзамену «Крок 1» студент не допускається до наступної

екзаменаційної сесії та відраховується з вищого навчального закладу як такий, що не виконав навчальний план. «Крок 2» є екзаменом із професійно-орієнтованих дисциплін, які за змістом відповідають освітньо-професійній програмі підготовки спеціалістів. «Крок 2» є складовою державної атестації студентів і складається на випускному курсі. Всі студенти, які одержали на тестовому екзамені «Крок 2» результат «не склав», не допускаються до складання державних випускних іспитів, не отримують сертифікат ліцензійних іспитів, вважаються такими, що не пройшли державну атестацію, не отримують диплом про закінчення вищого навчального закладу і можуть повторно скласти ліцензійний іспит не раніше, чим за рік.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З АНАЛІТИЧНОЇ ХІМІЇ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Ющенко Т.І., Косарева А.Є., Слободянюк Л.В., Слюсар О.А.

Вінницький національний медичний університет імені М.І.Пирогова

м. Вінниця, Україна

farm60@mail.ru

Аналітичній хімії в фармацевтичній освіті надається велике значення, оскільки на її основі відбувається формування загальнокультурних і професійних навичок. Аналітична хімія є фундаментом для професійної підготовки майбутнього провізора, так як одним з основних аспектів професійної діяльності провізора є контроль, приготування та оцінка якості ліків. Аналітична хімія входить в число загально - освітніх дисциплін вищої фармацевтичної освіти та є базисною для освоєння студентами фармацевтичних спеціальностей курсів наступних програмних дисциплін. Вона закладає основи для успішного освоєння фармацевтичної, токсикологічної хімії, фармакогнозії, фармацевтичної технології і інших дисциплін, що входять до навчального плану підготовки фахівців за спеціальностями «Фармація» та «Клінічна фармація». Вивчення аналітичної хімії сприяє розвитку інтересу до обраної спеціальності, усвідомлення ролі методів аналізу в контролі і забезпеченні якості лікарських засобів, в практичній діяльності фармацевта. Цілі, що стоять перед медичним вузом, фармацевтичним факультетом, зокрема, визначаються необхідністю впровадження компетентного підходу в підготовці студентів із застосуванням трансферно - модульної системи навчання, заснованої на сучасній особистісно-орієнтованій концепції вищої освіти. Нова система освіти передбачає модернізацію змісту і структури дисциплін, їх узгодження з професійними стандартами; орієнтацією на зміну змісту навчальних планів і програм; на